

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 1845/2021
30.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Татјане Матковић Стефановић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Маринела Љубић Тодоран, адвокат у ..., против туженог ЈКП „Хигијена“ Панчево, чији је пуномоћник Милорад Милићевић, адвокат у ..., уз учешће умешача на страни туженог Града Панчева, кога заступа Градско правобранилаштво Града Панчева, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 693/21 од 23.03.2021. године, у седници већа од 30.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог.

ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 693/21 од 23.03.2021. године и Основног суда у Панчеву П1 488/19 од 15.12.2020. године и **ПРЕСУЂУЈЕ:**

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати на име регреса за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.10.2016. године до 01.09.2019. године укупан износ од 83.676,30 динара са законском затезном каматом на појединачне износе почев од 11. у месецу за претходни месец и да у корист тужиоца уплати доприносе за обавезно социјално осигурање надлежним фондовима на захтеване износе и захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од првостепеног и другостепеног поступка у износу од 73.579,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 488/19 од 15.12.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је ступање у парницу умешачу; ставом другим изреке дозвољено је преиначење тужбе; ставовима трећим и четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име регреса за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.10.2016. године до 01.09.2019. године износ од укупно 83.676.30 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе како је наведено у изреци

и да у корист тужиоца надлежним фондовима уплати доприносе за обавезно социјално осигурање на досуђене износе; ставом петим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 42.915,00 динара са законском захтевом каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 693/21 од 23.03.2021. године одбијене су жалбе парничних страка и умешача и потврђена првостепена пресуда у другом, трећем, четвртном и петом ставу изреке и одбијен захтев парничних странака и умешача за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се одлучи у складу са одредбом члана 404. ЗПП.

Одредбом члана 404. става 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20) прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије, сходно одредби става 2. истог члана, одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Имајући у виду различиту судску праксу у истој правној ситуацији израженим у пресудама Врховног касационог суда, испуњени су услови из члана 404. Закона о парничном поступку да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, па је ради потребе уједначавања судске праксе донео одлуку као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеним чињеницама, тужилац је у периоду 01.10.2016 - 01.09.2019. године био у радном односу код туженог. Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Србије (на снази од 26.03.2015. године) и Посебним колективним уговором за јавна и јавно-комунална предузећа Града Панчева (на снази од 03.07.2015. године) прописано је да запослени има право на регрес за коришћење годишњег одмора, са припадајућим порезима и доприносима, најмање у висини 1/12 месечно од 75% просечно исплаћене зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику за претходну годину. У истом периоду послодавац је накнаду регреса за коришћење годишњег одмора исплаћивао запосленима у складу са програмом пословања туженог за 2016, 2017, 2018. и 2019. годину у износу од 897,00 динара бруто месечно. Тужени је запосленима, међу којима је био и тужилац, исплаћивао регрес за коришћење годишњег одмора у мањем износу од предвиђеног наведеним посебним колективним уговорима. Висина потраживања тужиоца на име разлике између припадајућег и исплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора утврђена је на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

Нижестепени судови су примењујући чланове 118. став 1. тачка 6, 246. став 1. и 2, 256. и 257. Закона о раду, члан 9. ст. 1. и 2. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, члан 66. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије и члан 85. Посебног колективног уговора за јавна и јавно комунално предузеће града Панчева оценили да тужилац основано потражује накнаду регреса за коришћење годишњег одмора у складу са посебним колективним уговорима и да се правила из члана 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зараде и других примања код корисника јавних средстава не односе на накнаду регреса за коришћење годишњег одмора.

Становиште нижестепених судава није правилно.

Одредбом члана 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зараде других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14 – ступио на снагу 28.10.2014. године) прописано је да се овим законом привремено уређује основица, односно вредност радног часа, вредност бода и вредност основне зараде, за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица као корисника јавних средстава са циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плате и зарада у јавном сектору. У члану 3. став 1. наведеног закона, прописано је да се у овом закону платом сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава утврђен у складу са законом који уређује радне односе, односно плате изабраног, именованог и постављеног лица, запосленог код корисника јавних средстава утврђеног у складу са законом који уређује плату у државним органима, органима локалне власти, организацијама обавезног социјалног осигурања и јавним службама. У члану 4. истог закона, прописано је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и других сталних примања код субјеката из члана 2. овог закона, донет за време примене овог закона.

Тужени је корисник буџетских средстава, па се на њега, осим поменутог закона, примењује и Закон о буџету и Закон о буџетском систему, па обавезе које преузима морају одговарати апропријацији која му је одобрена за ту намену у одговарајућој буџетској години (члан 54. Закона о буџетском систему).

Под зарадом сматрају примања из радног односа као што је, између осталог, регрес за коришћење годишњег одмора, а што произлази из одредбе члана 105. Закона о раду, а појам зараде у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, подразумева зараду утврђену у складу са законом који уређује радне односе. Другачијим тумачењем појма зараде не би био испуњен циљ Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (члан 1), јер би то значило селективну примену закона, имајући у виду и да коефицијент за обрачун плате изабраних, именованих и постављених лица и запослених у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, на које се као и на

запослене код туженог примењује Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава.

С обзиром да су правила из Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закона о буџету и Закона о буџетском систему императивне природе која се морају безусловно поштовати, без права да се у њима било шта мења, код буџетског финансирања плата код туженог није могуће применити корективно правило из члана 8. став 2. Закона о раду јер је управо законом одређен начин утврђивања основице за плате. Због тога и по схватању овог суда, одредбе Посебног колективног уговора, донете након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, ништаве су и као такве не могу да производе правно дејство (ПКУ не може бити супротан закону на основу члана 103. ЗОО у вези члана 240. Закона о раду) због чега су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев одбијен.

На основу члана 416. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

На основу члана 165. став 2. ЗПП, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове поступка у износу од 73.579,00 динара и то на име награде пуномоћнику за састав одговора на тужбу у износу од 6.000,00 динара, за заступања на два одржана рочишта (17.09.2020, 15.12.2020) у износима од по 7.500,00 динара, за састав жалбе и ревизије у износима од по 12.000,00 динара и судских такси на одговор на тужбу у износу од 2.334,00 динара, на ревизију у износу од 10.494,00 динара и ревизијску одлуку у износу од 15.741,00 динара, све одмерено према важећој АТ и ТТ. Туженом није досуђена накнада трошкова за састав поднесака од 17.09.2020. године и 27.08.2020. године и трошковника јер нису били потребни за ову парницу, као ни накнада судских такси у жалбеном поступку јер захтев за те трошкове није опредељен у складу са чланом 163. ставом 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић